

Posudek diplomové práce Anny Langrové

„Možný vliv patogenů na fitness vybraných druhů kachen“

(Katedra parazitologie PŘF UK, 2010, školitel RNDr. P. Musil, CSc.)

Předložená diplomová práce navazuje na dlouhodobý výzkum kachen na jihočeských rybnících, avšak na rozdíl od většiny DP vypracovaných pod vedením Dr. Musila, se zabývá vlivem patogenů ptáků na zdravotní stav hostitelů. Tato snaha o zhodnocení vlivu patogenů na mnohdy dlouhodobě sledované ptáky je zajisté ocenění hodná a téma práce má v sobě značný potenciál na zajímavá zjištění. Bohužel provedení samotné DP tuto možnost nevyužilo a nepřineslo prakticky žádné nové informace o studované problematice.

Z 63 stránkové diplomové práce je 47 stran textu a seznam literatury obsahuje 109 citací. Text je členěn podle jednotlivých patogenů (chřipka/borrelie/leucocytozoon/střevní paraziti) a každá ze čtyř kapitol má samostatný úvod, metodiku, výsledky a diskuzi. Takovéto členění není sice obvyklé, je však akceptovatelné. Avšak vzhledem k tomu, že se autorka věnuje čtyřem, zcela odlišným typům patogenů (viry/bakterie/prvoci/helminti), pojednává o všech čtyřech skupinách jen velmi povrchně a neúplně. To by bylo možné tolerovat, pokud by autorka alespoň v úvodní části DP pojednala důkladněji o vlivu patogenů na hostitele, nebo naopak prokázala schopnost problematiku různých patogenů skloubit alespoň ve zdánlivě ucelené pojednání. Souhrnná diskuze na konci DP má pak jen jednu a půl stránky, což považuji za nedostatečné.

Hlavním přínosem předkládané DP měl být vliv různých ptačích patogenů na hostitele (různé druhy kachen). Kondice hostitele (fitness) byla hodnocena zejména na základě hmotnosti ptáků a eggmass, ačkoli by bylo pravděpodobně možné hodnotit i další (zejména hnízdní) parametry. Hlavním nedostatkem předložené práce je však zoufale nízký počet vyšetřených ptáků a z něho plynoucí i velmi malý počet infikovaných jedinců. Přes veškeré použité statistické „kejkle“ je pak bohužel jakýkoli potencionální vliv patogenů na hostitele většinou nesignifikantní. A i v případě signifikance ($p < 0,05$) lze takovéto zjištění jen těžko považovat za biologicky relevantní. Je ovšem pravda, že nedostatek získaných dat není pouze chybou autorky, ale že do jisté míry souvisí i se samotným zadáním DP.

PŘIPOMÍNKY:

Úvod je heslovitý a neposkytuje dostatečný vhled do studované tematiky, naopak část věnovaná „povídání o kachnách“ (str. 9 až 13) nemá vztah ke studované tematice. Na str. 14 by bylo vhodné do mapky vyznačit studované lokality. Obr. 2.5. – není uvedeno zda převzato či zda se jedná o originál (pak ale velmi špatná kvalita). Tab. 2.1. – neuvedeno co je „r“. Nepřítomnost klíšťat má být uvedena ve výsledcích, navíc toto zjištění není příliš diskutováno. Práce bohužel neobsahuje přehledný soupis výsledků vyšetření (tabulku), ze kterého by byly zřejmé koinfekce jednotlivými patogeny (tabulka na str. 18 je v tomto směru nedostatečná). Není mi jasné, proč autorka používá pojem aviární influenza místo ptačí chřipka.

V práci se vyskytují obvyklé chyby: nejednotnost v citacích (plné názvy x zkratky časopisů) a odkazech na citace (McDougald et al. x McDougald a Bermudez), neshoduje se datace citací (Kurtenbach et al. 1993 x 1998), jména autorů (Helmbolt x Hembolt) a v práci se vyskytuje i značná řada dalších formálních chyb (označeny přímo v DP). Ačkoli tyto chyby přispívají k celkově špatnému dojmu z DP, nepřesahují výrazně obvyklou míru.

DOTAZY:

Jaký je podíl autorky na zpracování jednotlivých vzorků? (věta „Vzorky byly vyšetřovány NRL...“ naznačuje, že vzorky autorka nezpracovávala)

Proč nebyl zvolen též test na protilátky proti borelióze?

Proč nebyla použita PCR diagnostika pro leucocytozoon?

Jaký je vliv nosní značky na kondici a chování ptáků?

Jak dlouho může být kachna nakažená různými patogeny infekční pro své okolí?

Závěrem musím konstatovat, že se jedná o nepříliš kvalitní diplomovou práci. V případě, že měla autorka obtíže se získáním materiálu, měla prokázat své schopnosti alespoň při samotném sepisování DP a prokázat tak, že studované problematice opravdu rozumí. Přes veškeré výše uvedené připomínky, doporučuji (byť s výhradou) předloženou DP k obhajobě na katedře parazitologie PŘF UK.

V Praze dne 1. 6. 2010

Jan Votýpka